

2019-02-27

Till
Finansdepartementet
103 33 Stockholm
e-post finansdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Hemställan om avdragsrätt från avfallsförbränningsskatt för sorteringsrester från avfall som passerat en effektiv sorteringsprocess

Stockholm Exergi AB producerar och levererar fjärrvärme, fjärrkyla och el i Stor-Stockholm. Visionen är att tillhandahålla en resurs- och klimatneutral energilösning baserad på 100 procent förnybar eller återvunnen energi senast 2030. Ambitionen är förverkliga visionen väsentligt tidigare än så. Cirka 80 procent av stadens tätbebyggda ytor försörjs av fjärrvärme, som redan i dag till nära 90 procent produceras av förnybara eller återvunna insatsvaror.

Hemställan

Stockholm Exergi hemställer om att, för det fall en avfallsförbränningsskatt skulle införas, en avdragsrätt medges från avfallsförbränningsskatt för sorteringsrester från avfall som passerat en effektiv sorteringsprocess, genom att ett tillägg görs till författningsförslagets § 13 enligt följande (tillägget i fetstil):

”13 § Den som är skattskyldig får göra avdrag för skatt enligt denna lag för

1. avfall som beskattats enligt denna lag och som förts ut från anläggningen,
2. farligt avfall som förts in till anläggningen, ~~och~~
3. biobränsle som förts in till anläggningen, **och**
4. **sorteringsrester från avfall som passerat en effektiv sorteringsprocess som förts in till anläggningen.”**

I föreskrift får meddelas mer detaljerade regler för hur en ”effektiv sorteringsprocess” ska definieras.

Bakgrund

Stockholm Exergi har i ett tidigare remissvar av den 16 november 2018, i likhet med en stor majoritet av landets ledande remissinstanser, avstyrkt det förslag till avfallsförbränningskatt som presenterades i den statliga utredningen *Brännheta skatter!* (SOU 2017:83). Även utredaren avstyrkte förslaget. Skälen framgår av remissvaren och upprepas inte här, men sammanfattningsvis kan konstateras att den föreslagna skatten inte är ett ändamålsenligt styrmedel för att bidra till uppfyllandet av de klimat-, energi- och avfallspolitiska målen.

Såvitt Stockholm Exergi förstår överväger regeringen att oaktat detta ändå införa en avfallsförbränningskatt, då ett sådant förslag är en av punkterna inom ramen för *Januariavtalet*. Det enda förslag till en sådan skatt som är för handen i form av färdig författningstext är just det som presenterades av utredaren. Stockholm Exergi utgår därför ifrån att det är detta förslag som regeringen överväger att införa, och det är detta förslag som denna hemställan avser.

Skäl

Skälen för hemställan är följande. I Stockholm Exergis anläggningspark i Stockholmsregionen ingår två kraftvärmeverk, Högdalenverket och Bristaverket, där energi återvinns ur avfall. Bolaget berörs därför i hög grad av ett eventuellt införande av skatt på avfallsförbränning. Totalt förbränns cirka en miljon ton hushållsavfall och verksamhetsavfall per år i de två anläggningarna. Invid dessa bägge anläggningar pågår två projekt i syfte att etablera storskaliga sorteringsanläggningar för materialåtervinning, vilka bägge beviljats statligt ekonomiskt stöd via Naturvårdsverket i form av det så kallade *Klimatklivet*. Det vid Högdalen bedrivs av Stockholm Vatten och Avlopp AB och kallas "HSMA". Det vid Brista bedrivs av Stockholm Exergi och kallas "BOSS".

Författningsförslaget har liten – om ens någon – effekt vad avser ökad materialåtervinning. För att åstadkomma ökad materialåtervinning krävs styrmedel som riktar sig mot de aktörer som har rådighet över avfallets uppkomst och som fattar de

primära besluten om hur varor ska tillverkas och förpackas, samt om hur avfallet ska sorteras.

Stockholm Exergi ställer sig helt bakom de politiska ambitionerna om ökad materialåtervinning och fossilfrihet, liksom vikten av att vårda den så kallade avfallshierarkin. Avfall ska sålunda i möjligaste mån förebyggas. Det avfall som ändå uppkommer ska hanteras enligt hierarkin. Det innebär att avfall i första hand bör återanvändas, i andra hand materialåtervinnas, först i tredje hand energiåtervinnas i avfallskraftvärmeverk, och i sista hand deponeras. Det avfall som inte har förebyggts och som inte är lämpligt att återanvända eller materialåtervinna och som andra aktörer inte ser något värde i, kommer då till nytta genom produktion av el och värme.

Stockholm Exergi menar att om en avfallsförbränningskatt trots allt ändå ska införas, så ska denna i möjligaste mån konstrueras på sådant sätt att den bidrar till ökad utsortering för materialåtervinning – bland annat av fossila plaster –, vilket rimligen måste vara skattens huvudsakliga syfte. Detta syfte kan enkelt nås genom att, som framgår av hemställan ovan, avdrag på förbränningskatten medges för sorteringsrester som kvarstår efter att plastförpackningar och metaller har sorterats ut från det ursprungliga avfallet. Härigenom bevaras incitamentet för materialåtervinning och för att utsortera fossila plaster ur avfallsflödet.

Begreppet ”effektiv sorteringsprocess” är teknikneutralt, men ett näraliggande exempel på en sådan process är en avancerad sorteringsanläggning som kan lokaliseras i anslutning till förbränningsanläggningen eller på annan plats. Både HSMA och BOSS är sådana högeffektiva sorteringsanläggningar, baserade på så kallad NIR-teknik (*near infrared technology*, en automatiserad sorteringsteknologi). Bägge dessa anläggningar har alltså erhållit betydande ekonomiskt statligt stöd genom *Klimatklivet*, där skattemedel används för att öka sorteringen av och minska fossilandelen i avfallet. Författningsförslaget ökar sedan kostnaden för de sorteringsrester som därefter förbränns. I Stockholm Exergis fall uppgår kostnaden vid en antagen skattesats om 100 kr/ton till 100 miljoner kronor per år. Det är inte en rimlig skattemässig konstruktion, vare sig ekonomiskt eller miljömässigt.

Författningsförslaget styr alltså de facto mot minskad (!) utsortering av plastförpackningar. Plast innehåller mycket energi i förhållande till sin vikt. Ju mer plast som sorteras ut från det ursprungliga avfallet, desto mindre energi per viktenhet innehåller den rest som återstår efter utsorteringen. Detta innebär i sin tur att mer sorteringsrester måste matas in i förbränningspannan för att upprätthålla energileveransen, vilket med utredningens lagtext innebär en högre skattekostnad eftersom skattesatsen anges i kronor per ton. Sammanfattningsvis innebär detta att ju mer plastförpackningar som sorteras ut, desto mer skatt måste ägaren av förbränningsanläggningen betala. Denna direkta felstyrning kan alltså undvikas om sorteringsrester undantas från skatt enligt hemställan ovan.

Denna hemställan avser som framgått endast avfall som passerat en effektiv sorteringsprocess. Ett helt analogt resonemang bör föras även när det gäller rötrester från biogas- och biogödsel framställning i en effektiv rötningsanläggning. Sådana rötrester som förs till en anläggning för energiproduktion genom förbränning bör vara avdragsgilla på motsvarande sätt som sorteringsrester enligt ovan. Detta kan enkelt åstadkommas med ytterligare ett tillägg till § 13 med följande lydelse: ”5. rötrester från avfall som passerat en effektiv rötningsprocess som förts in till anläggningen.”.

Stockholm Exergi står gärna till förfogande för frågor eller diskussioner.

Med vänlig hälsning,

Stockholm Exergi AB

Anders Egelrud, VD